

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 28.12.2017 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος, Χρυσάνθη Ζαράρη –Εισηγήτρια και Ευαγγελία Μιχολίτση, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 27.11.2017 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) 289/27.11.2017 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης Ι/49/27.11.2017, του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στο ....., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του Δήμου Αγίου Βασιλείου του Νομού Ρεθύμνης, νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την προδικαστική προσφυγή η αιτούσα επιδιώκει την ακύρωση της με αρ. 405/2017 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αγίου Βασιλείου, κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της ως προς το Τμήμα 4 (Λιπαντικά) για το οποίο και είχε καταθέσει προσφορά και έκρινε ως αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας ....., στο στάδιο αποσφράγισης δικαιολογητικών – τεχνικών προσφορών, στο πλαίσιο ανάθεσης της προμήθειας καυσίμων κίνησης –θέρμανσης και λιπαντικών για το Δήμο Αγίου Βασιλείου και τα Νομικά Πρόσωπα αυτού για το έτος 2018, με κριτήριο κατακύρωσης το χαμηλότερο ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό % επί της εκάστοτε διαμορφούμενης μέσης λιανικής τιμής πώλησης του παρατηρητηρίου τιμών υγρών καυσίμων για την περιφερειακή ενότητα Ρεθύμνου, προϋπολογισμού 182.785,04 € (χωρίς Φ.Π.Α.).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο, ύψους εξακοσίων ευρώ (600€) [βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 17565403095801220061, ισόποσο αποδεικτικό πληρωμής της ALPHABANK (24.11.2017), εκτύπωση από τη σελίδα της

Αριθμός απόφασης 40/2018

ΓΓΠΣ όπου αναγράφεται ότι το ως άνω παράβολο, υπό τον αντίστοιχο Κωδικό φέρει την ένδειξη «πληρωμένο» και βεβαίωση της Υπηρεσίας περί ελέγχου και δέσμευσης του εν λόγω παραβόλου] σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017.

2. Επειδή, με την με αρ. πρωτ. 13161/2017 διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 17PROC001947524 2017-09-15), ο Δήμος Αγίου Βασιλείου προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (Συστημικός Αριθμός: 46136), για την προμήθεια καυσίμων Κίνησης –Θέρμανσης και λιπαντικών για το Δήμο και τα Νομικά του Πρόσωπα που περιλάμβανε τέσσερα Τμήματα, με δικαίωμα υποβολής προσφοράς για το σύνολο των ειδών ενός, περισσότερων ή όλων των κάτωθι τμημάτων:

A/A	ΤΜΗΜΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ
1.	Βενζίνη αμόλυβδη (για όλα τα Ν.Π. και το Δήμο)	16.399,77
2.	Πετρέλαιο κίνησης (για όλα τα Ν.Π. και το Δήμο)	122.366,00
3.	Πετρέλαιο θέρμανσης (για όλα τα Ν.Π. και το Δήμο)	31.922,50
4.	Λιπαντικά (για τον Δήμο)	12.096,77
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ	182.785,04

3. Επειδή, με την με αρ. 405/09.11.2017 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αγίου Βασιλείου εγκρίθηκε το με αρ. 17011/06-11-2017 Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας διαγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος για το Τμήμα 4 (ΟΜΑΔΑ Β) «Λιπαντικά για το Δήμο», προϋπολογισμού 12.096,77 πλέον ΦΠΑ για το οποίο και μόνον είχε υποβάλει προσφορά. Παράλληλα, κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά της εταιρείας .....

4.Επειδή η ανωτέρω απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του Διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ στις 16.11.2017.

Αριθμός απόφασης 40/2018

5.Επειδή, ο προσφεύγων κατέθεσε εμπροθέσμως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 361 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 4 του π.δ/τος 39/2017, και δη στις 24.11.2017 στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, νομίμως υπογεγραμμένη, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017.

6. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ως εκ του αντικειμένου του, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016.

7. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ 39/2017 κοινοποίησε στις 27.11.2017 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής.

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ το με αρ. πρωτ. 18108/01.12.2017 έγγραφο με τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής.

9.Επειδή ο προσφεύγων, ως προσφέρων, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης ως προς το μέρος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του και ειδικότερα για το Τμήμα 4 (Ομάδα Β) για το οποίο και μόνο είχε υποβάλει προσφορά. Ωστόσο, σχετικά με το αίτημα του περί αποκλεισμού του έτερου συμμετέχοντα από τη συνέχιση της διαδικασίας για το εν λόγω Τμήμα και όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία, διαγωνιζόμενος ο οποίος νομίμως αποκλείεται από διαγωνισμό δεν έχει έννομο συμφέρον να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της συμμετοχής άλλου διαγωνιζόμενου, καθόσον με τον αποκλεισμό του καθίσταται, ως προς το διαγωνισμό αυτό, τρίτος (βλ. Ε.Α. ΣτΕ 301/2011, 748/2010, 1317/2009, ΣτΕ 2817/2008, 1450/2007 και 666/2006). Κατ' εξαίρεση, όμως, και προς διασφάλιση της αρχής του ενιαίου μέτρου κρίσης, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν το σύνολο του ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, με έννομο συμφέρον προβάλλει ισχυρισμούς αναφερόμενους αποκλειστικώς στην αποδοχή της συμμετοχής άλλου διαγωνιζόμενου παρά τη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ίδιου με εκείνον που απετέλεσε την αιτιολογία αποκλεισμού του (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ

Αριθμός απόφασης 40/2018

174/2016, 44/2014, 106/2013, 380/2012, 671/2011, 1156, 329/2010, 246/2009. Επομένως, καταρχήν, ο προσφεύγων έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής του και εν γένει παραδεκτώς φέρεται προς εξέταση η εν λόγω προδικαστική προσφυγή ενώπιον του 1ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ.

10. Επειδή με την με αρ. 405/9.11.2017 (ΑΔΑ: 6ΧΔΛΩ6Τ-9ΕΜ) Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αγίου Βασιλείου εγκρίθηκε το με αρ. 17011/6.11.2017 Πρακτικό Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης δικαιολογητικών – τεχνικών προσφορών, της εν λόγω προμήθειας όπου για το Τμήμα 4 – Λιπαντικά, εκ των 3 προσφορών που υποβλήθηκαν, απορρίφθηκαν οι 2 μεταξύ των οποίων και η προσφορά του προσφεύγοντος. Ειδικότερα, όπως αναγράφεται στο οικείο πρακτικό, *«κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώθηκε ότι 2 από τις 4 υπεύθυνες δηλώσεις που υπέβαλε η εταιρεία ..... απευθύνονται στο ΔΗΜΟ ΡΕΘΥΜΝΗΣ και όχι στο Δήμο Αγίου Βασιλείου, σε αντίθεση δηλαδή με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της διακήρυξης. Άρα μπορεί να θεωρηθεί ότι λείπουν από το φάκελο δικαιολογητικών οι παραπάνω δηλώσεις. Η ίδια παράγραφος αναφέρει ότι τα δικαιολογητικά αυτά υποβάλλονται ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ»*. Ομοίως απορρίφθηκε και η προσφορά της εταιρείας ..... διότι διαπιστώθηκε ότι *«δεν τηρούνται οι προδιαγραφές με Approval M.B. για το λιπαντικό SAE 40 της ΟΜΑΔΑΣ Β. ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ κατηγορίας 13 στην ενότητα ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ όπως ορίζει η διακήρυξη ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ»*, ενώ έγινε αποδεκτή η προσφορά της εταιρείας ....., διότι κρίθηκε ότι τηρεί τις απαιτήσεις της διακήρυξης.

11. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται:

α) ως προς τον αποκλεισμό του από το Τμήμα 4 Λιπαντικά (Ομάδα Β), ότι *«Οι Υπεύθυνες δηλώσεις που έχουν υποβληθεί, δεν είναι ελλιπείς κατά το περιεχόμενο τους και το γεγονός ότι απευθύνονται εκ παραδρομής στον Δήμο Ρεθύμνης δεν συνιστά ουσιώδη παράλειψη συνεπαγόμενη αποκλεισμό του υποψηφίου, αλλά σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 δύναται να κριθούν ως επουσιώδη γραφικά σφάλματα τυπικής φύσης. Επιπλέον, από το περιεχόμενο τους προκύπτει ευθέως ότι αφορούν τον διαγωνισμό του Δήμου Αγίου Βασιλείου, καθώς γίνεται αναφορά στα στοιχεία του διαγωνισμού, και για του λόγου το αληθές παρατίθεται δείγμα αυτών. Επίσης, ο προσφεύγων*

Αριθμός απόφασης 40/2018

επικαλείται ότι «στον ίδιο διαγωνισμό έχει υποβληθεί από τον προμηθευτή ..... Υπεύθυνη Δήλωση τρίτου χωρίς ψηφιακή υπογραφή και χωρίς αναφορά σε Αναθέτουσα Αρχή (παραθέτει δείγμα αυτής) ενώ τέλος έχει υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση από την ....., η οποία εσφαλμένα έχει ψηφιακή υπογραφή από τον ....., και δε υστερούντως, δεν αναγράφεται ολογράφως η ημερομηνία γέννησης, όπως απαιτείται (ομοίως παρατίθεται δείγμα). Για τις παραπάνω Υπεύθυνες Δηλώσεις και το σύνολο της προσφοράς από την εταιρεία ....., η επιτροπή αξιολόγησης δηλώνει στο πρακτικό με αρ. πρωτ. 17011/6.11.2017 ότι «είναι σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης όσον αφορά τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την τεχνική προσφορά», οπότε εφόσον κρίνονται επουσιώδεις οι ελλείψεις του συγκεκριμένου προμηθευτή, θα έπρεπε αντιστοίχως να κριθούν και της εταιρείας μας».

12. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του Ν.4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

13.Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 367 «Διαδικασία λήψης απόφασης συνέπειες αποφάσεων ΑΕΕΠ» του ν. 4412/2016, ορίζεται ότι «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής».

14.Επειδή στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους

Αριθμός απόφασης 40/2018

οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...].

15. Επειδή στις παρ. 2 και 4 του άρθρου 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» του ν.4412/2016 ορίζεται ότι «2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και [...].

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986».

16. Επειδή στο άρθρο 93 «Περιεχόμενο φακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής» του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, ορίζεται ότι:

«Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει:

[...]

β) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων:

αα) υπεύθυνη δήλωση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79,

ββ) εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72».

Αριθμός απόφασης 40/2018

17. Επειδή στο άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του ν. 4412/2016, ορίζεται «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι

Αριθμός απόφασης 40/2018

μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις υποπαραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

18. Επειδή με το άρθρο 8 «Υπεύθυνη Δήλωση» του ν.1599/1986 «Σχέσεις κράτους Πολίτη» ορίζεται ότι «1. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6, μπορεί ν` αποδεικνύονται ενώπιον κάθε αρχής ή υπηρεσίας του δημόσιου τομέα με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου...», «2. Ο τύπος και το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών».

19. Επειδή με την με αρ. ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/2002 ΚΥΑ (1276 Β) «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986», ορίζεται ότι « 3.Η υπεύθυνη δήλωση, όταν χρησιμοποιείται αυτοτελώς, πρέπει να έχει τον ακόλουθο τύπο και να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: α) Στην πρώτη όψη στο επάνω μέρος και στο κέντρο, τυπώνεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας. β) Κάτω από το έμβλημα τυπώνονται, με κεφαλαία γράμματα, οι λέξεις "ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ" και από κάτω, μέσα σε παρένθεση, οι λέξεις (Άρθρο 8 Ν. 1599/1986). γ) Στη συνέχεια, αμέσως από κάτω, τυπώνεται κείμενο, σε πλαίσιο, ως εξής: "Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ.4 Ν. 1599/1986)". δ) Στη συνέχεια συμπληρώνονται η αρχή ή η υπηρεσία του δημόσιου τομέα που απευθύνεται η δήλωση, τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος καθώς και τα γεγονότα ή στοιχεία την ακρίβεια των οποίων επιθυμεί

Αριθμός απόφασης 40/2018

να δηλώσει υπεύθυνα. ε) Τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος που αναγράφονται είναι: αα) Το όνομα και το επώνυμο του αιτούντος ββ) Το όνομα και το επώνυμο του πατέρα γγ) Το όνομα και το επώνυμο της μητέρας δδ) Η ημερομηνία, ο τόπος γέννησης και ο τόπος κατοικίας (οδός, αριθμός, τ.κ, Δήμος κλπ). εε) Ο αριθμός του Δελτίου Ταυτότητας ή αντίστοιχου εγγράφου της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Ν. 2690/1999. στστ) Από κάτω διατίθεται κενός χώρος για την αναγραφή, εφόσον είναι απαραίτητο, του αριθμού τηλεφώνου, της συσκευής τηλεομοιοτυπίας και της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. στ) Από κάτω τυπώνεται η φράση : "Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:" ζ) Μετά την αναγραφή των γεγονότων και των στοιχείων την ακρίβεια των οποίων δηλώνει υπεύθυνα , συμπληρώνεται η ημερομηνία σε κατάλληλο κενό χώρο. η) Κάτω από την ημερομηνία αναγράφεται η λέξη "ο/η δηλ" και ακολουθεί η λέξη "υπογραφή" πάνω από την οποία τίθεται η υπογραφή του δηλούντος.[...]

7. Ο τύπος του εντύπου της αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατόν να διαφοροποιείται, ως προς τον σχεδιασμό του προκειμένου να είναι πιο εύχρηστο και φιλικότερο προς τους πολίτες.

8. Στην περίπτωση που η υπεύθυνη δήλωση ενσωματώνεται σε έγγραφο που αφορούν σε διοικητικές πράξεις, συμβόλαια κ.λπ., πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που προβλέπουν οι περιπτώσεις δ), ε), στ), ζ), και η) της παραγράφου 3 της παρούσας απόφασης».

20. Επειδή, στη διακήρυξη «3. Δικαιούμενοι συμμετοχής – Δικαιολογητικά ορίζεται ότι: [...] 3) Οι προσφέροντες υποβάλουν ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά τους, εγκαίρως και προσηκόντως, επί ποινή αποκλεισμού, τα ακόλουθα δικαιολογητικά, σε μορφή αρχείου .pdf σύμφωνα με το Ν. 4155/2013 (ΦΕΚ/Α΄/29-5-2013) και το άρθρο 11 της ΥΑ Π1/2390/13 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)», όπως αναλυτικά περιγράφονται παρακάτω:

1. Εγγυητική επιστολή συμμετοχής στον διαγωνισμό σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του Β της παρούσας.

2. Τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης της ΕΑΑΔΗΣΥ (άρθρο 79 παρ.

Αριθμός απόφασης 40/2018

4 Ν.4412/2016) [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β].

3. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 όπως εκάστοτε ισχύει στην οποία :

I) να αναγράφονται τα στοιχεία του διαγωνισμού (αριθμός διακήρυξης)

II) Να δηλώνεται ότι ο διαγωνιζόμενος έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης και της 12079/2017 μελέτης της υπηρεσίας που συνοδεύει αυτήν καθώς και των σχετικών με αυτή διατάξεων και ότι αποδέχεται τα ανωτέρω πλήρως και ανεπιφύλακτα.

III) Να δηλώνεται ότι κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους δεν έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο αδίκημα από τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016:[...]

4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 όπως εκάστοτε ισχύει στην οποία να δηλώνεται ότι:

I. Δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες καταστάσεις του άρθρου 73 παρ. 4 περίπτωση β του Ν.4412/2016 δηλ. υπό πτώχευση ή δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή δεν έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή δεν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου.

Τα αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα δηλώνουν ότι δεν τελούν σε αναγκαστική διαχείριση ή υπό άλλη ανάλογη κατάσταση καθώς και σε διαδικασία κήρυξης σε αναγκαστική διαχείριση ή υπό άλλη ανάλογη διαδικασία.

II. Είναι ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους, που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης(κυρίας και επικουρικής), αναφέροντας όλους τους φορείς στους οποίους καταβάλουν εισφορές κυρίας και επικουρικής ασφάλισης, καθώς και ότι είναι ενήμεροι ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

III. Είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο Επιμελητήριο, ορίζοντας ρητά την επωνυμία του Επιμελητηρίου και το αντικείμενο των δραστηριοτήτων που ασκούν (ρητά κατονομαζόμενες), προκειμένου για νομικά πρόσωπα ή το ειδικό επάγγελμα τους, προκειμένου για φυσικά πρόσωπα, με το οποίο είναι

Αριθμός απόφασης 40/2018

εγγεγραμμένοι στο Επιμελητήριο ή ότι ασκούν γεωργικό ή κτηνοτροφικό επάγγελμα, κατά περίπτωση (δεν αφορά συνεταιρισμούς).

Τα αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δηλώνουν ότι είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα του οικείου Επιμελητηρίου της χώρας εγκατάστασής τους ή σε ισοδύναμες επαγγελματικές οργανώσεις, ομοίως της χώρας εγκατάστασής τους, ορίζοντας ρητά την επωνυμία του Επιμελητηρίου ή των επαγγελματικών οργανώσεων αντίστοιχα, καθώς και το αντικείμενο των δραστηριοτήτων που ασκούν, προκειμένου για νομικά πρόσωπα ή το ειδικό επάγγελμά τους, προκειμένου για φυσικά πρόσωπα .

IV. Δεν είναι ένοχοι σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (ζ) της παρ. 4 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 και ότι δεν έχουν αρνηθεί να παράσχουν τις πληροφορίες αυτές.

V. Δεν τελούν σε αποκλεισμό από διαγωνισμούς με βάση αμετάκλητη Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης κατά το άρθρο 74 του Ν. 4412/2016 κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Εάν η ποινή του αποκλεισμού επιβλήθηκε για ορισμένο χρόνο, το στοιχείο τούτο λαμβάνεται υπόψη για την απόρριψη της προσφοράς, μόνο για το χρονικό αυτό διάστημα.

VI. Δεν έχουν τεθεί σε διαδικασία εξυγίανσης του αρ.99 του Ν.3588/2007 (ΦΕΚ 153/τ.Α/2007) (αφορά μόνο νομικά πρόσωπα).

VII. Ο συνεταιρισμός λειτουργεί νόμιμα (αφορά μόνο συνεταιρισμούς).

VIII. Αναλαμβάνουν την υποχρέωση για την έγκαιρη και προσήκουσα ηλεκτρονική υποβολή και έντυπη προσκόμιση, όπου απαιτείται, των δικαιολογητικών κατακύρωσης και σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν.4412/2016 σε συνδυασμό με το άρθρο 80 του ίδιου νόμου.

Σε περίπτωση που ο προσφέρων είναι νομικό πρόσωπο, τις ανωτέρω υπεύθυνες δηλώσεις (2+3) υποβάλλουν :

α) οι Διαχειριστές, όταν το νομικό πρόσωπο είναι Ο.Ε, Ε.Ε και Ε.Π.Ε.

β) ο Διευθύνων Σύμβουλος και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν το νομικό πρόσωπο είναι Α.Ε.

γ) σε κάθε άλλη περίπτωση νομικού προσώπου, οι νόμιμοι εκπρόσωποι του.

δ) όταν ο προσφέρων είναι συνεταιρισμός, η ως άνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο του συνεταιρισμού.

Αριθμός απόφασης 40/2018

ε) όταν προσφέρων είναι ένωση ή κοινοπραξία, η ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση αφορά κάθε μέλος που συμμετέχει στην ένωση ή κοινοπραξία.

Ειδικότερα, ως προς το σημείο IV της Υπεύθυνης Δήλωσης υπό στοιχείο 2,

- σε περίπτωση υποψηφίου φυσικού προσώπου η δήλωση αφορά το ίδιο το πρόσωπο.

-σε περίπτωση νομικού προσώπου τη δήλωση υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος ή διαχειριστής ή εξουσιοδοτημένος προς τούτο α. για το εκπροσωπούμενο από αυτόν νομικό πρόσωπο και β. για τον εαυτό του ατομικά.

- σε περίπτωση που ο νόμιμος εκπρόσωπος ή διαχειριστής ή εξουσιοδοτημένος προς τούτο είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σε περίπτωση ανώνυμης εταιρίας, η ως άνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

- σε περίπτωση που υπάρχουν επιπλέον ομόρρυθμοι εταίροι ή/και άλλοι διαχειριστές, η ως άνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και για κάθε έναν από αυτούς ξεχωριστά.

5. Παραστατικό εκπροσώπησης, κατά το άρθρο 93 περ. δδ του Ν. 4412/2016, εφόσον συμμετέχουν στο διαγωνισμό με αντιπρόσωπο/εκπρόσωπο τους.

6) Έγκριση συμμετοχής και νόμιμος εκπρόσωπος: πρακτικά αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου (σε περίπτωση Α.Ε.) ή απόφαση των διαχειριστών (σε περίπτωση Ε.Π.Ε. ή Ο.Ε. ή Ε.Ε.) ή απόφαση του δεσμεύοντος φυσικού προσώπου ή οργάνου κάθε προσφέροντος, για την έγκριση συμμετοχής του στο διαγωνισμό, για τον ορισμό του νομίμου εκπροσώπου (εκτός εάν η εξουσία προς εκπροσώπηση του υπογράφοντος απορρέει από το καταστατικό ή άλλη πράξη που έχει δημοσιευθεί κατά τις κείμενες διατάξεις) καθώς και του τυχόν αντικλήτου του στο διαγωνισμό. Στην περίπτωση κοινοπραξίας προσκομίζεται το ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης της κοινοπραξίας. Σε περίπτωση ένωσης, πρακτικά αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου (σε περίπτωση Α.Ε.) ή απόφαση των διαχειριστών (σε περίπτωση Ε.Π.Ε. ή Ο.Ε. ή Ε.Ε.) η οποία θα αναφέρει:

ί. την έγκριση συμμετοχής στο διαγωνισμό,

Αριθμός απόφασης 40/2018

- ii) την έγκριση υποβολής κοινής προσφοράς με τα υπόλοιπα μέλη της ένωσης τα οποία θα αναφέρονται ονομαστικά,
- iii. το μέρος του έργου (ποσοστό συμμετοχής) που αναλαμβάνει κάθε μέλος της ένωσης στην εκτέλεση του έργου,
- iv. τον ορισμό νομίμου εκπροσώπου για το διαγωνισμό ή τον ορισμό κοινού νομίμου εκπροσώπου της ένωσης για το διαγωνισμό και τον τυχόν ορισμό αντικλήτου της ένωσης για το διαγωνισμό με πλήρη στοιχεία επικοινωνίας, v. τον Συντονιστή/ επικεφαλή της ένωσης,
- vi. ότι τα μέλη της ένωσης που υπέβαλαν προσφορά ευθύνονται αλληλεγγύως, αδιαιρέτως και εις ολόκληρο έκαστο έναντι της Αναθέτουσας Αρχής,
- vii. ότι σε περίπτωση που επιλεγούν ως Ανάδοχοι, θα συστήσουν, εφόσον τους ζητηθεί από την Αναθέτουσα Αρχή, κοινοπραξία,
- viii. ότι η κοινοπραξία θα συσταθεί με σκοπό την παροχή των υπηρεσιών που προβλέπει η παρούσα διακήρυξη διαγωνισμού, ή η εταιρεία θα συσταθεί με σκοπό μεταξύ άλλων την παροχή των υπηρεσιών που προβλέπει η παρούσα διακήρυξη διαγωνισμού, και η σύμβαση θα υπογραφεί μετά την έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου από την αρμόδια φορολογική αρχή, ix. ότι τα μέλη της κοινοπραξίας θα είναι αλληλεγγύως, εξ ολοκλήρου και εξ αδιαιρέτου υπεύθυνα για την τήρηση των όρων της σύμβασης.
- ΣΤ) Τα νομιμοποιητικά έγγραφα κάθε συμμετέχοντος, όπως το Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και οι τροποποιήσεις του (για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού και των εγγράφων τροποποιήσεων του (για διαγωνιζόμενους με μορφή Ο.Ε. και Ε.Ε.), Έναρξη Επιτηδεύματος από την αντίστοιχη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και τις μεταβολές του (για τα φυσικά πρόσωπα). Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος ΑΕ, τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους το νομικό πρόσωπο και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου.[...].
7. Άδεια λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, από την αρμόδια υπηρεσία σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
8. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 με την οποία θα δηλώνει τα στοιχεία διεύθυνσης του πρατηρίου υγρών καυσίμων καθώς και ότι αναλαμβάνει την

Αριθμός απόφασης 40/2018

ευθύνη για την έγκαιρη, σωστή και χωρίς οποιοδήποτε πρακτικό πρόβλημα για την αναθέτουσα αρχή, παράδοση των καυσίμων εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου και σε χώρο που θα καθορίζεται στη σύμβαση, στα οχήματα και μηχανήματα αυτού.

[...]

Σημειώνεται ότι όλες οι αναφερόμενες υπεύθυνες δηλώσεις του Ν.1599/86, πρέπει να φέρουν σφραγίδα της επιχείρησης και να υπογράφονται

- από το ίδιο φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στον διαγωνισμό ή

- όταν πρόκειται για εταιρεία από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτής,

Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται ψηφιακά από τον προσφέροντα και δεν απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής.

Οι υπεύθυνες δηλώσεις πρέπει να φέρουν ημερομηνία σύνταξης από την ημερομηνία από την ημερομηνία τελευταίας δημοσίευσης στον τύπο έως και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών.

[...]Αν τα παραπάνω στοιχεία - δικαιολογητικά του άρθρου αυτού, δεν υποβληθούν ή δεν είναι έγκυρα ή είναι ελλιπή, ο διαγωνιζόμενος αποκλείεται από την περαιτέρω διαδικασία.

21.Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

22. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να

Αριθμός απόφασης 40/2018

αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή αλλά και κατά την αξιολόγηση των προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, καθώς και της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37).

23. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης επιβάλλει, ειδικότερα, να έχουν όλοι οι προσφέροντες τις ίδιες ευκαιρίες κατά τη διατύπωση των όρων των προσφορών τους και συνεπάγεται, ως εκ τούτου, ότι οι προσφορές αυτές πρέπει να υποβάλλονται με τους ίδιους όρους για όλους τους διαγωνιζομένους (αποφάσεις της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau* κ.λπ., C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, καθώς και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33).

24. Επειδή παγίως το Δικαστήριο της Ε.Ε έχει κρίνει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, υπό τον όρο ωστόσο ότι θα τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις [βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39].

25. Επειδή μια αίτηση διευκρίνισης προσφοράς, η οποία χωρεί μόνον αφότου η αναθέτουσα αρχή έλαβε γνώση του συνόλου των προσφορών, πρέπει, καταρχήν, να απευθυνθεί επί ίσοις όροις σε όλους τους προσφέροντες που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση και πρέπει να αφορά όλα τα σημεία της προσφοράς που χρήζουν διευκρίνισης (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191,

Αριθμός απόφασης 40/2018

σκέψεις 42 έως 44, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 34 και 35).

26.Επειδή εν προκειμένω κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων ερμηνευομένων ενόψει και των αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η συνυποβολή της υπεύθυνης δήλωσης στο σταθερό χρονικό σημείο της υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων με το προβλεπόμενο σε αυτές περιεχόμενο, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του εν λόγω κανόνα εκ μέρους του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, δηλαδή παράλειψη συνυποβολής με την προσφορά, της δήλωσης αυτής ή υποβολής ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, καθιστά την υποβληθείσα προσφορά του απαράδεκτη (βλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 1319, 668, 422,133/2009).

27. Επειδή, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εσφαλμένως απορρίφθηκε η προσφορά του από τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας καθόσον η εκ παραδρομής αναφορά στο Δήμο Ρεθύμνης αντί του Δήμου Αγίου Βασιλείου δεν συνιστά ουσιώδη παράλειψη συνεπαγόμενη αποκλεισμό του υποψηφίου, αλλά σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 δύναται να θεωρηθεί ως επουσιώδης γραφικό σφάλμα τυπικής φύσης καθόσον γίνεται αναφορά στα στοιχεία του διαγωνισμού.

28.Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι *«Από το σύνολο των προσκομιζόμενων υπεύθυνων δηλώσεων για τον εν λόγω διαγωνισμό οι 3 (τρεις) απευθύνονται προς το Δήμο Ρεθύμνου και μόνο δύο (2) στον ορθό αποδέκτη Δήμο Αγίου Βασιλείου. Από αυτές τις τρεις (3) υπεύθυνες δηλώσεις με λάθος αποδέκτη, η προσφεύγουσα επιλέγει να επικαλεστεί δύο (2) . Όμως πέρα από το σφάλμα του λάθος αποδέκτη από τις τρεις (3) λάθος δηλώσεις που ζητούνται επί ποινή αποκλεισμού μόνο οι δύο (2) έχουν υπαγωγή στη προκείμενη διακήρυξη ενώ η τρίτη ουδεμία υπαγωγή ή στοιχείο φέρει που να τη συνδέει με τη συγκεκριμένη διακήρυξη και διαγωνισμό (επισυνάπτεται)»*.

29.Επειδή όπως προκύπτει ευχερώς από την κατατεθείσα προσφορά του προσφεύγοντος στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, δεν υφίσταται ουδεμία έλλειψη ως προς το περιεχόμενο, τη σειρά και την τάξη στο σύνολο των επίμαχων Υπεύθυνων Δηλώσεων, τουναντίον μάλιστα επακριβώς

Αριθμός απόφασης 40/2018

συμμόρφωση του προσφεύγοντος κατά τα αναγραφόμενα στην οικεία διακήρυξη. Προς επίρρωση των ανωτέρω, στις δύο εξ αυτών, περιλαμβάνεται ο αριθμός της οικείας διακήρυξης ή/και μελέτης ή/και ο αριθμός Συστήματος ΕΣΗΔΗΣ, δηλαδή στοιχεία που αφορούν αποκλειστικά και ειδικά τη συγκεκριμένη διαδικασία ανάθεσης πλην όμως στο πεδίο που αφορά στην αρχή ή στην Υπηρεσία στην οποία απευθύνονται, ο προσφεύγων ανέγραψε το Δήμο Ρεθύμνου αντί του ορθού Δήμου Αγίου Βασιλείου του Νομού Ρεθύμνου, όπως αναγράφεται σε έκαστο επίσημο έγγραφο συντασσόμενο από τον εν λόγω Δήμο (βλ. ενδεικτικά τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής ως αυτά αναγράφονται στην πρώτη σελίδα της οικείας διακήρυξης αλλά και στο έγγραφο απόψεων της αναθέτουσας αρχής επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής).

30.Επειδή οι επίμαχες υπεύθυνες δηλώσεις υπογράφηκαν από το ίδιο φυσικό πρόσωπο κατά την ίδια ημερομηνία αλλά και κατά τον ίδιο χρόνο (14.10.2017, ώρα 21:34:00 EEST, 21:34:22 EEST και 21:53:39 EEST).

31. Επειδή σύμφωνα με τα ανωτέρω, κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής προκύπτει ότι, υπό τα πραγματικά περιστατικά όπως της υπό κρίση υπόθεσης, εφόσον στις υποβληθείσες υπεύθυνες δηλώσεις οι οποίες είναι καθόλα πλήρεις ως προς το περιεχόμενο τους κατά τα επακριβώς οριζόμενα από τη διακήρυξη, η αναγραφή «*Δήμου Ρεθύμνου*» αντί του ορθού «*Δήμου Αγίου Βασιλείου του Νομού Ρεθύμνου*», αποτελεί πρόδηλο τυπικό σφάλμα του προσφεύγοντος, πολλώ δε μάλλον όταν στις εν λόγω Υπεύθυνες Δηλώσεις υφίστανται στοιχεία τα οποία άνευ αμφιβολίας παραπέμπουν αποκλειστικά στον οικείο διαγωνισμό στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλονται.

32.Επειδή το άρθρο 102 εισήχθη στο ν.4412/2016, κατά τα ρητώς οριζόμενα στην αιτιολογική έκθεση που τον συνοδεύει, προκειμένου «*να εξυπηρετηθεί η διάσωση προσφορών οι οποίες πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα*», όπως εν προκειμένω, ώστε να εξυπηρετηθεί νομίμως το δημόσιο συμφέρον χάριν ανάπτυξης και διατήρησης του ανταγωνισμού.

33. Επειδή, εν προκειμένω, η κλήση της αναθέτουσας αρχής προς τον προσφεύγοντα προς παροχή διευκρινήσεων επί των επίμαχων δηλώσεων στο πλαίσιο του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 που αποτελεί και το θεσμικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεν εδύνατο να οδηγήσει στον κλονισμό των αρχών της διαφάνειας και της αμεροληψίας που διέπουν το δίκαιο των δημοσίων

Αριθμός απόφασης 40/2018

συμβάσεων κατ' άρθρο 18 του εν λόγω νόμου, τουναντίον θα εξυπηρετούσε νομίμως το δημόσιο συμφέρον χάριν ανάπτυξης και διατήρησης του ανταγωνισμού.

34. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στη σκέψη 31 της παρούσας, πέραν του ότι υφίσταται πρόδηλο τυπικό σφάλμα που οδήγησε στον αποκλεισμό του προσφεύγοντος, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται με τις απόψεις της ότι μόνο οι δύο (εννοείται Υπεύθυνες Δηλώσεις) έχουν υπαγωγή στη προκείμενη διακήρυξη ενώ η τρίτη ουδεμία υπαγωγή ή στοιχείο φέρει που να τη συνδέει με τη συγκεκριμένη διακήρυξη και διαγωνισμό. Επομένως, δοθέντος των αναφερόμενων στη σκέψη 30, δημιουργείται ασάφεια ως προς τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 102 η αναθέτουσα αρχή όφειλε να καλέσει τον υποψήφιο προς παροχή διευκρινήσεων, πράξη στην οποία δεν προέβη, ως είχε εκ του νόμου την υποχρέωση. Επομένως, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος αναφορικά με την ύπαρξη πρόδηλου σφάλματος στην εκ μέρους του κατατεθείσα προσφορά και επακολούθως στην υπαγωγή του στην κανονιστική εμβέλεια του άρθρου 102 του ν.4412/2016 γίνονται δεκτοί, για το σύνολο των ανωτέρω λόγων.

35. Επειδή σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης και σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στη σκέψη 9 της παρούσης, ο προσφεύγων θεμελιώνει έννομο συμφέρον σχετικά με την εξέταση ισχυρισμών που στρέφονται κατά της συμμετοχής έτερου προσφέροντος του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή.

36.Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται περαιτέρω ότι υφίστανται πλημμέλειες στις υπεύθυνες δηλώσεις της εταιρίας ....., καθόσον έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση από την ..... η οποία όμως φέρει ψηφιακή υπογραφή από τον ..... και όχι από την .....

37.Επειδή σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 910/2014, ο οποίος εκ της φύσης του είναι γενικής, υποχρεωτικής και άμεσης εφαρμογής ως προς όλα τα στοιχεία του σε όλα τα κράτη – μέλη, ορίζεται στο άρθρο 25, ότι : «2. Η *εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή*, στο άρθρο 26 ότι : «*Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία*

Αριθμός απόφασης 40/2018

ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων».

38. Επειδή κατά το άρθρο 2 του π.δ. 150/2001 (Α' 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), "νοούνται ως: 1. 'ηλεκτρονική υπογραφή': δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. 'προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή' ή 'ψηφιακή υπογραφή': ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος,[...].

39.Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 της ΥΑ 56902/215/29.05.2017 (Β' 1924/02.06.2017) με θέμα «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)», εφαρμοστέα σε όλες τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, που εκκινούν μετά τις 02.06.2017, όπως εν προκειμένω, ορίζεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπίστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.», στο άρθρο 12 ορίζεται ότι "1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/ παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη

Αριθμός απόφασης 40/2018

ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής...».

40.Επειδή σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης σε περίπτωση που ο προσφέρων έχει τη νομική μορφή της ΕΠΕ, όπως εν προκειμένω, τις προβλεπόμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις, όφειλαν να τις υπογράψουν οι διαχειριστές και επομένως και η κ. .... σύμφωνα με το οικείο καταστατικό της εταιρείας. Για το λόγο τούτο και λόγω της δεσμευτικότητας των όρων της διακήρυξης, η ανωτέρω αναφερόμενη κ. .... υπέβαλε ομοίως και αυτοτελώς τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις.

41. Επειδή από τους όρους της οικείας διακήρυξης προκύπτει εξ αντιδιαστολής ότι τα δικαιολογητικά – στοιχεία που έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα (προσφέροντα) φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή (βλ. άρθρο 2.3 της διακήρυξης).

42. Επειδή αφενός η ψηφιακή υπογραφή -κατά τα αναφερόμενα στις σκέψεις 37-39 της παρούσας- συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα αφετέρου η προσήκουσα υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο αυτής, ώστε η δήλωση να είναι έγκυρη (ΔεΦ Αθ (Ασφ) 93/2013, ΣτΕ 2017/2010, ΕΑ ΣτΕ 234/2010, πρβλ. ΕΑ 736/2009, 938/2007).

43. Επειδή, η ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή συνιστά απλό αντίγραφο της πρωτότυπης ιδιόχειρης υπογραφής και δεν έχει την ίδια νομική ισχύ με την ψηφιακή ή/και την ιδιόχειρη υπογραφή δοθέντος ότι δεν παρέχει τα ίδια εχέγγυα γνησιότητας.

44.Επειδή αδιαμφισβήτητα προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι οι επίμαχες Υπεύθυνες Δηλώσεις της εταιρείας ..... φέρουν τα στοιχεία της κ....., φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή της αλλά είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες από τον κ....., όπως βασίμως αναφέρει ο προσφεύγων.

44. Επειδή από τη γραμματική ερμηνεία του άρθρου 8 του ν. 1599/86 αλλά και όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, λόγω του αμιγώς προσωποπαγούς χαρακτήρα της υπεύθυνης δήλωσης «δεν μπορεί να αναληφθεί η ποινική ευθύνη σε περίπτωση ανακρίβειας των δηλουμένων από το πρόσωπο που υποβάλλει την υπεύθυνη δήλωση έστω και αν διαθέτει ειδικό προς τούτο πληρεξούσιο, ή ενεργεί στο πλαίσιο εντολών που του έχουν δοθεί (ΔΕΦΑθ 618/2013)», όπως αβασίμως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή με τις

Αριθμός απόφασης 40/2018

οικείες απόψεις τις. Συνεπώς και αυτός ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος γίνεται δεκτός.

45.Επειδή περαιτέρω σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης «**ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ**», ορίζεται: [...] **ΟΜΑΔΑ Β . ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ**

Όλα τα λιπαντικά πρέπει να είναι πρωτογενή, μη ανακυκλωμένα και να πιστοποιείται από τις κατασκευάστριες εταιρείες.

2.Λάδι πετρελαιοκινητήρων SAE 15W-40

Υψηλής ποιότητας πολύτυπο υπερισχυμένο λιπαντικό ειδικά σχεδιασμένο για χρήση σε σύγχρονους πετρελαιοκινητήρες. Προσφέρει αξιόπιστη προστασία κατά της φθοράς σε ευρύ φάσμα συνθηκών και σε μεγάλα διαστήματα αλλαγής.

Εγκρίσεις –Προδιαγραφές: με approval M.B. επί ποινή αποκλεισμού

API C1-4/CH-4/C6-4/CF-4/SL MAN 3275 VDS 3 ACEAE7/E5/E3/A3/B3/B4 MB 228.3/229.1

[...]

4)Λιπαντικά βενζινοκινητήρων SAE 10W-40

Υψηλής απόδοσης ορυκτέλαιο βενζινοκινητήρων, για πλήρη προστασία της μηχανής από τη φθορά και τα κατάλοιπα. Είναι κατάλληλο για όλους τους τύπους βενζινοκινητήρων (καταλυτικούς, πολυβάλβιδους, turbo)

Με approval M.B. επί ποινή αποκλεισμού

Εγκρίσεις-προδιαγραφές: APISL/CF, ACEAA3/B3/B4 MB 229.1 VW 501.01/505

[....]

13) Λιπαντικά πετρελαιοκινητήρα SAE 40

Υψηλής ποιότητας πολύτυπο υπερισχυμένο λιπαντικό ειδικά σχεδιασμένο για χρήση σε σύγχρονους πετρελαιοκινητήρες. Προσφέρει αξιόπιστη προστασία κατά της φθοράς σε ευρύ φάσμα συνθηκών και σε μεγάλα διαστήματα αλλαγής.

Με approval M.B. επί ποινή αποκλεισμού

API CF/SF ACEA E2 MB 228.0 MAN 270 MTU TYPE 1 CATERPILLAR TO-2 ALLISON C3».

46.Επειδή, ειδικότερα ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι «στα αρχεία της προσφοράς με α/α 78083 του προμηθευτή με την επωνυμία ....., δεν έχει προσκομισθεί το επί ποινή αποκλεισμού

Αριθμός απόφασης 40/2018

approval M.B 229.1 για το είδος με τίτλο «Λάδι πετρελαιοκινητήρων SAE 15W 40», όπως φαίνεται και στα επισυναπτόμενα στο Παράρτημα, τα οποία συμπίπτουν με τα υποβληθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ από τον προμηθευτή. Παραταύτα γίνεται δεκτός στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, ενώ στην ίδια απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής απορρίπτεται η εταιρεία ..... για αντίστοιχο λόγο!

Να σημειωθεί ότι: σύμφωνα με την MERCEDES-BENZ (M.B.), η προδιαγραφή του approval M.B. 228.3 δεν δύναται να καλύψει την προδιαγραφή του approval M.B 229.1, και ούτε το αντίστροφο επίσης ισχύει. Επίσης, η εταιρεία μας έχει καταθέσει δύο ξεχωριστά προϊόντα τύπου SAE 15W-40, τα οποία υπερκαλύπτουν όλες τις απαιτήσεις της διακήρυξης».

47.Επειδή με τις απόψεις της, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι «Στο παράρτημα ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ –ΟΜΑΔΑ Β' ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ –Λάδι, ζητείται Λάδι πετρελαιοκινητήρων SAE 15W-40. Πρόκειται για λάδι πετρελαιοκινητήρων οχημάτων υψηλού κυβισμού για τα απορριμματοφόρα του Δήμου.

Για το συγκεκριμένο λάδι προβλέπεται υπό στοιχείο 2 της ΟΜΑΔΑΣ Β ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ότι 2.Λάδι πετρελαιοκινητήρων SAE 15W-40 υψηλής ποιότητας πολύτυπο υπερισχυμένο λιπαντικό ειδικά σχεδιασμένο για χρήση σε σύγχρονους πετρελαιοκινητήρες. Προσφέρει αξιόπιστη προστασία κατά της φθοράς σε ευρύ φάσμα συνθηκών και σε μεγάλα διαστήματα αλλαγής.

Εγκρίσεις –Προδιαγραφές : με approval M.B επί ποινή αποκλεισμού.

Η ποινή αποκλεισμού αφορά μόνο στο approval MB το οποίο αναφέρεται στον συγκεκριμένο τύπο λαδιού πετρελαιοκινητήρων.

Ο συμμετέχων ..... μας προσκόμισε το προβλεπόμενο approval MB 228.3 το οποίο αφορά στα ζητούμενα λάδια πετρελαιοκινητήρων υψηλού κυβισμού και όχι το 229.1 το οποίο αφορά σε λάδια βενζινοκινητήρων για μικρά επιβατικά και πετρελαιοκινητήρων μικρού κυβισμού το οποίο μάλιστα εκτός του ότι δεν αφορά στη συγκεκριμένη περίπτωση (πετρελαιοκινητήρες μεγάλου κυβισμού απορριμματοφόρων και μηχανημάτων του δήμου για τα οποία το λάδι προορίζεται) έχει ήδη καταργηθεί από τη χορηγούσα MB (MERCEDES BENZ) –επισυνάπτεται σχετικό έγγραφο της MERCEDES BENZ.

Αριθμός απόφασης 40/2018

Τέλος επί του συγκεκριμένου λόγου προσφυγής ότι η απόρριψη της εταιρείας ..... δεν έγινε για αντίστοιχο λόγο αλλά για το γεγονός ότι για το Λάδι ΟΜΑΔΑΣ Β :ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ -13) Λιπαντικά πετρελαιοκινητήρα SAE-40 (άλλη κατηγορία λαδιού) δεν προσκόμισε το επί ποινή αποκλεισμού ζητούμενο approval M.B 228.0.

48.Επειδή από τη γραμματική ερμηνεία των όρων της διακήρυξης δεν προκύπτει είτε ότι οι προσφέροντες όφειλαν να υποβάλουν εναλλακτικά το MB 228.3 ή το MB 229.1 ή ότι σε περίπτωση ενδεχόμενης κατάργησης προϊόντος, οι προσφέροντες απαλλάσσονται της προσκόμισης σχετικού εγγράφου/βεβαίωσης προς απόδειξη απαίτησης, τεθείσας μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού.

49. Επειδή η αναθέτουσα αρχή παραλείπει να απαντήσει στον τεχνικής φύσεως ισχυρισμό του προσφεύγοντος σχετικά με το ότι η προδιαγραφή του approval M.B. 228.3, το οποίο και προσκόμισε η εταιρεία ....., δεν δύναται να καλύψει την προδιαγραφή του approval M.B 229.1 και αντιστρόφως.

50.Επειδή αντίστοιχα η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ήταν βάσιμοι οι προβαλλόμενοι με τις απόψεις της ισχυρισμοί, δεν θα έπρεπε να απορρίψει την προσφορά του ....., καθόσον σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο της MERCEDES BENZ που επικαλείται και συνυποβάλλει με τις απόψεις η ίδια η αναθέτουσα αρχή και το έλαιο MB 228.0 έχει καταργηθεί. Εξάλλου, ο προσφεύγων προσκόμισε έγγραφα/βεβαιώσεις για αμφότερα τα MB.

51.Επειδή, επικουρικώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπήρχε δυνατότητα διαζευκτικής προσκόμισης των βεβαιώσεων MB 228.3 και MB 229.1, διότι το MB 229.1 απαιτείται αυτό καθαυτό και μόνον αυτό, για έτερη κατηγορία ελαίου (βλ. προϊόν περίπτωσης 4 της Ομάδας Β). Επομένως σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης δεν θα δύνατο η εταιρεία ..... να υποβάλλει παραδεκτή προσφορά για το σύνολο των ειδών της εν λόγω ομάδας, όπως απαιτείτο, χωρίς να έχει προσκομίσει το εν λόγω πιστοποιητικό που απαιτούνταν επί ποινή αποκλεισμού.

52. Επειδή ως αναφέρθηκε ο εν λόγω όρος είχε τεθεί επί ποινή αποκλεισμού. Επομένως, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στις σκέψεις 22-24 και 48-51 της παρούσας, βασίμως ο προσφεύγων αιτείται τον αποκλεισμό της εταιρείας .....

Αριθμός απόφασης 40/2018

53. Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση.

54. Επειδή, κατ'ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει εν όλω δεκτή.

55. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016και 5 του π.δ/τος 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν όλω την Προδικαστική Προσφυγή

Ακυρώνει την Πράξη με αρ. 405/2017 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αγίου Βασιλείου του Νομού Ρεθύμνου, κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος ως προς το Τμήμα 4 (Λιπαντικά) για το οποίο και είχε καταθέσει προσφορά και έκρινε ως αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας .....

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού εξακοσίων ευρώ (600€).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2017 και εκδόθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2018.

Η Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

ΕΙΡΗΝΗ Ε. ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΜΑΛΙΝΔΡΕΤΟΣ